

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

01. november 2019

Ungdommens fylkesting Hordland

Saker og avvikling

INNHALD

VELKOMMEN TIL UNGDOMMENS FYLKESTING.....	3
PROGRAM 01.-03. NOVEMBER	4
SAKLISTE FOR UNGDOMMENS FYLKESTING 01. NOVEMBER 2019	6
Sak 1 Opning.....	6
Sak 2 Namneopprop og godkjenning av fullmakter.....	6
Sak 3 Godkjenning og innkalling av saksliste	6
Sak 4 Val av møteleiar	6
Sak 6 Val av protokollskrivaraR.....	6
Sak 7 Val av protokollunderskrivarar	6
Sak 8 Behandling av årsmelding 2019	6
Sak 9 Avvikling av Hordaland Ungdommens fylkesting.....	6
ÅRSMELDING 2019 FOR UNGDOMMENS FYLKESUTVAL	7
UNGDOMMENS PLANPROGRAM 2019.....	11
Del 1: Visjon og verdier for Ungdommens fylkesting	11
Visjon.....	11
Verdier	11
Del 2: Mål for perioden.....	12
Del 3: Tiltak	13
Opplæring og helse	13
Kultur, idrett og regional utvikling.....	15
Miljø og samferdsel.....	16
Eigen organisasjon	17
Del 4: Utdjupingsdokument til Ungdommens planprogram.....	19
REGLEMENT FOR UNGDOMMENS FYLKESTING OG UNGDOMMENS FYLKESUTVAL.....	20
1. Samansetjing	20
2. Oppgaver	20
3. Arbeidsform	20
VEDTEKTER FOR UNGDOMMENS FYLKESTING OG UNGDOMMENS FYLKESUTVAL	22

Velkommen til Ungdommens fylkesting

Velkommen til det siste Ungdommens fylkesting Hordaland! Dette er det aller siste fylkestinget for ungdommar frå Hordaland før vi går inn i ein ny æra som Vestland. Vi vil difor markere dette tinget med å sjå på det siste året som har vore og gjere dette til ei minneverdig avslutning.

I dette heftet finner du vedtekter, reglement og planprogram som har vore gjeldande for UFU og UFT det siste året. Du finn og programmet for heile helga.

Etter at Ungdommens fylkesting Hordaland er avvikla vil vi gå inn i fylkesting for ungdom Vestland saman med Sogn og Fjordane sine representantar. Merk at du da vil gå frå å vere delegat for Hordaland til å vere ein delegat for Vestland.

Når fylkesting for ungdom Vestland startar kl. 15:00 vil du få meir informasjon og papir i *Tingdokumentet*. Dette vil du finne ved din plass inne i salen.

Det gjenstår da berre å ønskje lukke til med avslutning av Ungdommens fylkesting Hordland!

Med vennleg helsing

Silje Lyngstad
Rådgevar
Hordaland fylkeskommune

Program 01.-03. november

FREDAG

12:00-13:30	Registrering og innsjekk m/lunsj
13:30-13:40	Opning av Ungdommens fylkesting Hordaland og fylkesting for ungdom Sogn og Fjordane.
13:40-13:50	Velkomsttale og konstituering
13:50-14:30	Saksbehandling og avvikling av Ungdommens fylkesting Hordaland og fylkesting for ungdom Sogn og Fjordane.
14:30-15:00	Pause. Innsjekk for dei som ikkje har rukket det.
15:00-15:15	Opning av fylkesting for ungdom Vestland v/ fylkesordførar.
15:15-15:30	Velkomsttale v/avgått leiarar i Ungdommens fylkesting Hordaland og fylkesting for ungdom Sogn og Fjordane.
15:30-16:00	Konstituering av fylkesting for ungdom Vestland
14:30-15:30	Bli-kjent-leikar
15:30-16:30	Gjennomgang av vedtekter for fylkesting for ungdom og Vestland ungdomsutval (VU)
16:30-16:45	Pause
16:45-17:45	Arbeid med forslag til ungdommens planprogram
17:45-18:30	Inspirasjonsforedrag – å vere ein engasjert ungdom!
18:30-20:00	Pause før middag
20:00-21:30	Middag
21:30-01:00	Sosialt

Laurdag

08:00-09:00	Frukost
09:00-09:05	Start
09:05-10:00	Besøk av mobbeombodet i Vestland
10:00-12:30	Skolering - debatt – halde innlegg/svare på replikk

	- Visjon og verdier for FFU Vestland - Korleis drive eit ungdomsråd i kommunen
12:30-13:15	Lunsj
13:15-13:50	Arbeid med forslag til ungdommens planprogram
13:50-14:00	Pause
14:00-16:00	Arbeid med forslag til ungdommens planprogram
16:00-16:30	Sosial aktivitet
16:30-17:30	Forslag og debatt
17:30-17:40	Pause
17:40-18:10	Forslag og debatt
18:10-20:00	Pause før middag
20:00-21:30	Formell middag
21:30-01:00	Sosialt

Søndag

07:30-08:30	Frukost
09:00-09:10	Start
09:10-09:20	Sosial aktivitet
09:20-09:30	Presentasjon av voteringsorden
09:30-11:00	Saksbehandling og val
11:00-11:15	Pause og utsjekk
11:15-12:45	Saksbehandling og val
12:45-13:00	Avslutning
13:00	Lunsj og heimreise

Sakliste for ungdommens fylkesting 01. november 2019

SAK 1 OPNING

ved Ungdommens fylkesutval sin leiar Oda Medhus.

SAK 2 NAMNEOPPROP OG GODKJENNING AV FULLMAKTER

ved administrativ leiar på Ungdommens fylkesting, Silje Lyngstad

SAK 3 GODKJENNING OG INNKALLING AV SAKSLISTE

Ungdommens fylkesutval si innstilling til vedtak:

Ungdommens fylkesting godkjenner innkallinga og Ungdommens fylkesutval si innstilling til saksliste.

SAK 4 VAL AV MØTELEIAR

Ungdommens fylkesutval si innstilling til vedtak:

**Ungdommens fylkesting vel:
Oda Mo Eikefet (Hordaland)**

SAK 6 VAL AV PROTOKOLLSKRIVARAR

Ungdommens fylkesutval si innstilling til vedtak:

**Ungdommens fylkesting vel:
Silje Lyngstad (Hordaland fylkeskommune)
Marielle Solheim (Hordaland fylkeskommune)**

SAK 7 VAL AV PROTOKOLLUNDERSKRIVARAR

Ungdommens fylkesutval si innstilling til vedtak:

Ungdommens fylkesting vel:

SAK 8 BEHANDLING AV ÅRSMELDING 2019

Sjå tinghefte for Ungdommens fylkesutval si innstilling til årsmelding 2019
Ungdommens fylkesutval si innstilling til vedtak:

Ungdommens fylkesting godkjenner Ungdommens fylkesutval si årsmelding for 2019.

SAK 9 AVVIKLING AV HORDALAND UNGDOMMENS FYLKESTING

v/ leiarane Oda Medhus og Lisa Haugland Bøthun

Årsmelding 2019 for Ungdommens fylkesutval

Samansetting av Ungdommens fylkesutval (UFU)

Namn	Stilling	Kommune	Valperiode
Oda Medhus	Leiar	Eidfjord	1 år
Lisa Haugland Bøthun	Nestleiar	Askøy	1 år
Morten Stokke	Medlem	Lindås	2 år
Ludvik E. Gjerde	Medlem	Askøy	2 år
Sander Molland	Medlem	Askøy	1 år
Ida Heggland	Medlem	Tysnes	1 år
Kjersti Helene Rasmussen Hidle	Medlem	Bergen	1 år
Susanne Sørli Slettebakken	Varamedlem	Meland	1 år
Åsmund Bergo Aarvik	Varamedlem	Bergen	1 år
Mia Holdhus	Varamedlem	Samnanger	1 år
Ida Johanne A. Flatnes	Varamedlem	Sveio	1 år
Emil Øvretveit	Varamedlem	Sund	1 år

Samansetting av kontrollkomiteen

Namn	Stilling	Kommune	Valperiode
Malene Kristine Meidell Alsaker	Leiar	Tysnes	1 år
Jonas Askeland	Medlem	Meland	1 år
Anna Elisabeth Øyrehagen Akselvoll	Medlem	Vaksdal	1 år *

Opplæring og helse – Sander Molland, Ludvik E. Gjerde og Susanne Sørli Slettebakken

I 2019 har OPHE bestått av Sander Molland (leder), Ludvik Eiterstraum Gjerde, og Susanne Sørli Slettebakken.

I Ungdommens fylkesutval 2019 har komiteen for Opplæring og Helse bestått av Sander Molland, Ludvig Eiterstraum Gjerde og Susanne Sørli Slettebakken. Dette året er det Sander Molland som har vært leier i denne komiteen.

Opplæring og helse jobber hovedsakelig med arbeider tilknyttet skole, og jobber for at opplæringsplattformene som fylket rår over skal være tilpasset brukarene. I vårt tilfelle: ungdommen. Derfor står temaer som god psykisk helde, god integrering i skolen, gode fagtilbud og god oppfølging sentralt i arbeider vi gjør.

Leier Sander Molland deltok på European Northsea Comission sinn konferanse "Youth Confrence" som ble arrangert i Sandnes 21-22.mars 2019. Her var fokuset på hvordan å integrere ungdom på best og mest effektiv mulig måte i arbeidet de gjør. Dette gjorde en gjennom diskusjon og forslagsframleggning fra de tilstedeværende. En viktig del var at representasjonen var mangfoldig sånn at en skulle kunne få innfartsvinklinger fra alle kanter.

Også på konferansen til Planungdom i Oslo var vi representert. Denne gang ved medlem Ludvik. Konferansen varte fra 30.august til 1.september. Planungdom har fokus på likestilling, like rettigheter – og muligheter for alle.

Diskusjonen dreide seg om i hvilke retninger vi ønsker å ta likestillingsfokuset videre.

Kultur, idrett og regional utvikling – Mia Holdhus, Morten Stokke og Emil Øvretveit

Dette året har Mia Holdhus (leiar), Morten Stokke og Emil Øvretveit vore i utvalet for kultur, idrett og regional utvikling. Dette året har vore spennande for oss, og me har fått vore med på mykje ulikt. Året vårt starta med ein dialogdag der me fekk lagt fram vår politikk for det komande året. Her fekk me positiv respons på mykje av politikken vår, og fekk gode innspel og tilbakemeldingar frå både administrasjonen, nestleiar i KIRU Kjell Håland og frå medlem Sara Hamre Sekkingstad.

Me starta arbeidet med å verte invitert til kulturkonferansen for Vestland i mars, i lag med Lisa og Mari frå Sogn og Fjordane. Der presenterte me oss og kom med våre mål for det nye fylket. I tillegg var Emil med på årsmøtekonferanse for norsk kulturskoleråd Vestland, der han fekk delta i ein panelsamtale. Vidare vart me invitert til å halde opningstala til UKM, der Mia representerte oss, og heldt ei strålende tale i lag med Kjell Håland. Morten representerte oss på «Youth has a voice» Nordsjøkommisjonens ungdomskonferanse i Sandnes, der han og Sander fekk kome med innspel til korleis ungdom kan ha eit tett samarbeid på tvers av landegrensar og korleis forbetra ungdomsmedverking i samfunnet.

Gjennom året har me hatt mange gode dialogar og sit att med gode erfaringar. Det har vore innhaldsrikt og kjekt, sjølv om det er mykje me kunne gjort betre og meir av er me fornøgd med det me har gjort dette året.

Miljø og samferdsel – Åsmund Bergo Aarvik og Ida Johanne Andersen Flatnes

I 2019 har MISA, utvalget for miljø og samferdsle, bestått av Åsmund Bergo Aarvik (leiar) og Ida Johanne Andersen Flatnes.

Den 8.april deltok Ida og Åsmund samt andre på dialogdagen. Det var ein moglegheit me fekk til å snakke og møte administrasjonen i ulike avdelingar. Me snakka me Rolf Rosenlund Seksjonsleiar i samferdselsavdelinga, Eva M. Ørmen Vinjevoll rådgjevar i samferdsavdelinga og Karl Inge Nygård frå Skyss. Me diskuterte korleis me kunne gå fram når det gjeld ulike punkter i UFU sitt planpogram 2019 og gav dei ein forståelse av kva me i UFU meinar.

Åsmund drog på Trafikksikring-Konferansen i Oslo 9.-10. April. Temaet var "Hva skjer egentlig når regionreformen får konsekvenser for trafikksikkerhetsfeltet?". Konferansen kjentes ikkje kjemperelevant og retta mot ungdom, men Åsmund angrar ikkje på at han drog.

I gjennom året har Åsmund delteke på fylkestrafikksikringsutvalet, FTU, sine møte og gjeve sitt/ungdommens syn på saker der det vart naturleg.

MISA har også sendt brev til fylkesrådmannen angående kjeldesortering på dei vidaaregåande skulane i fylket og gjeve sitt syn på den dårlege kjeldesorteringa.

Forbetringspotensialet for MISA ligg i å kome tidligare på banen og jobbe meir aktivt utanfor UFU møtane.

Eigen organisasjon – Ida Heggland og Kjersti Helene Rasmussen Hidle

«Dette året har vore eit spennande år, med mykje jobbing mot det nye storfylket. I år har Ida Heggland (19) sete som leiar med god hjelp frå Kjersti Helene Hidle (17). I UFU har det vore ein god gruppedynamikk, som har gjort møta kjekke og inkluderande. Tidleg i perioden tok me kontakt med dei ulike ungdomsråda for å informere dei om kven me var og eit ynskje om å halde kontakt.

Når det kjem til Instagram-aktiviteten har me hatt ein gjennomgåande god flyt – men kunne nok ha vore betre på Facebook. Likevel ser me at me når ut til flest når me nytte oss av Instagram. Me har delt svært mange Instagram-historier og fått god respons på desse. Ikkje minst har me fått over 100 nye følgjarar på Instagram.

Gjennom året har UFU jobba godt med internt samhald og miljø, noko me har lykkast godt med. Me har mellom anna hatt helgemøte på hytte, vore på Escape Room, og ved fleire anledningar spist pizza saman etter møte.

I tillegg til å nå ut ved hjelp av sosiale medium, har UFU også kjøpt inn profileringsmateriell, i form av klistremerke og slikkepinnar. Dette har me delt ut på stand på valtorga på Amalie Skram VGS og Bergen Katedralskole, i tillegg til å legge ut på eigne skular. På valtorga var det overraskande stor oppslutning rundt standen vår, med mange som var interesserte i kven me var. Me oppfordra folk til å ta kontakt med oss, og følge med på kva me gjer på sosiale medium. Standene var også ein god anledning til å bruke UFU-genserane, som vart trykt opp ekstra til nye medlemmar i år.

Administrasjon

Hordaland fylkeskommune har i 2018 hatt to tilsette som har arbeida for å legge til rette for Ungdommens fylkesutval og Ungdommens fylkesting. Dette er Silje Lyngstad, rådgjevarar for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval, og Marielle Solheim, som organiserer store arrangement som nettverkssamlinga og Ungdommens fylkesting, og som dessutan tek seg av bestilling av reiser, hotellovernattingar og påmelding til kurs.

UFU har i året som har gått utmerka seg både ovanfor politikarar og administrasjonen på ein særskilt positiv måte. Til dømes har politikarane i fleire saker spurt etter UFU si røyst, og bedt om uttalar dei kan ta med seg vidare i sakshandsaminga. UFU har og presentert seg for fylkestinget, der fleire av politikarane i etterkant uttrykte begeistring.

Det har i tillegg vore eit spanande og krevjande år i samband med fylkessamanslåinga. Alle har vore førebudd på at det blei eit kortare år enn vanleg. Det har og vore nokre utfordringar med møteplan som har resultert i at fleire møte har vore litt ad hoc, og at administrasjon har fått utfordringar med å levere saker og møteinnkalling innanfor tidsfrist.

Elles vil administrasjon ønskje alle medlemmer av ungdommens fylkesutvals og fylkesting lukke til vidare!

Ord frå leiarar

Året 2019 har vore eit kjekt, produktivt og ikkje minst eit utruleg viktig år for Ungdommens fylkesutval. Samanslåingsprosessen med Sogn og Fjordane har i stor grad prega arbeidet vårt, så det har vore mindre fokus på å jobbe med planprogrammet i år. Likevel har utvalga gjort ein kjempegod jobb og fått til meir enn ein kan forventa midt i ein samanslåingsprosess. Dei har også vore utruleg flinke på å jobbe godt på fritida og til å hive seg ut i arrangementer og liknande.

Me har vidareført den gode dialogen som vart starta opp i fjor, med Sogn og Fjordane sitt Ungdomspolitisk utval.

Denne perioden har eg og nestleiar deltatt på Sogn og Fjordane sitt Fylkesting for ungdom og Sogn og Fjordane har hatt to representanter på vårt Ungdommens fylkesting. Dette har me gjort for å lære om korleis me organiserer fylkestinga våre forskjellig, slik at det vart enklare for oss å planleggje Vestlands fyrste Fylkesting for ungdom saman. Opp mot fyrste Fylkesting for ungdom i nytt fylke har eg og nestleiar hatt eit par førebuingsmøter saman med Ungdomspolitisk utval sin leiar og nestleiar, for å passe på at det blir organisert på en måte som er god for alle.

Me har også hatt større fokus på profilering av Ungdommens fylkesutvalg, noko som er viktig å fortsetje med i VU. Me bestilte klistremerker og kjærligheter som me har delt ut ved forskjellige anledningar, blant annet på Amalie Skrams valgvake. Me har ikkje hatt like mange møter som vanleg denne perioden, men til gjengjeld har det vore veldig gode og effektive møter. Me starta året med å bli kjent i utvalget, og hadde fokus på å styrke det sosiale før me tok fatt på det tyngre arbeidet. Det å starte året med å gjera medlemmene trygg på kvarandre trur me er veldig viktig, så terskelen for å komme med innspill og å ta kontakt med kvarandre for hjelp utenfor møtetider blir mykje lavare.

2019 har vore eit år for samarbeid og for endringar. UFU 2019 har bestått av 12 herlige og dyktige ungdommar som har stått på sjølv når ting har vore utfordrande. Saman med Ungdomspolitisk Utval i Sogn og Fjordane har me gjort ein god innsats med å få ting på stell i forkant av fylkestinget og den nye, spennande perioden som me har i vente.

Ungdommens fylkesutval V/ Oda Medhus og Lisa Haugland Bøthun

Kontrollkomiteen

Ved valet på UFT (Ungdommens Fylkesting 2019) vart følgjande valt til verva i kontrollkomiteen; Malene Meidel Alsaker, Anna Elisabeth Øyrehagen Akselvoll og Jonas Arlie Ådlandsvik Askeland. Fyrstnemnde vart også vald til leiar.

2.23 Ungdommens fylkesting vel kontrollkomité. Kontrollkomiteen skal ha ein kontrollerande funksjon ovanfor Ungdommens fylkesutval og Ungdommens fylkesting. Kontrollkomiteen skal sjå til at arbeidet skjer innanfor den ramma som er sett av vedtekne dokument på Ungdommens fylkesting. Komiteen skal bestå av tre medlem, fortrinnsvis eit avtroppande medlem av Ungdommens fylkesutval. Kontrollkomiteen har tale- og forslagsrett på Ungdommens fylkesutval, og Ungdommens fylkesting, sine møte.

2.24 Kontrollkomiteen er plikta til å ta opp saka på Ungdommens fylkesting dersom det oppstår tvil om korleis Ungdommens planprogram eller vedtekter skal forståast. Fram til Ungdommens fylkesting har behandla saka er det kontrollkomiteen si tolking som gjeld.

Ved valet til nytt Ungdommens Fylkesutval som vart gjort ved Ungdommens Fylkesting var ein klar over at det komande UFU sitt fokus kom til og måtte hovudsakelig liggje på den komande samanslåinga med Sogn og Fjordane fylket, for å kunne gje ungdomsmedverknad på fylkeskommunalt plan det beste grunnlaget for seinare å kunne gjere ein best mulig og effektiv jobb i Vestland. Dette fokuset har medført at UFU 2019 har jobba mindre med den politiske agendaen enn dei vanlegvis har gjort etter som arbeidet i hovudsak har dreia seg om omstillingsprosessen og forberedelsane som det vart avklart tidligare i år allereie måtte vera gjort til oktober ettersom den politiske organiseringa av vestland allereie skal trå i verk då. Dette medfører også at arbeidet knytt til budsjettforhandlingane som er det UFU hovudsaklig arbeider opp mot, fell vekk dette året.

Inntrykket kontrollkomiteen har av UFU 2019 er at det har vore vellfungerande. Dei har fått gjort jobben som skulla gjerast og fungert godt ilag. Det skal seiast at arbeidsmengda ikkje har vore spesielt stor og at ein nok har fått lite gjennomslag av saker i Planprogrammet, men dette er ein konsekvens av at UFU 2019 berre er fungerande fram til oktober, og at budsjettforslag dette året ikkje inngår som ein del av arbeidsmengda.

Ungdommens planprogram 2019

DEL 1: VISJON OG VERDIAR FOR UNGDOMMENS FYLKESTING

VISJON

Ungdom fører Hordaland vidare

VERDIAR

Involverande

Vi er bindeleddet mellom ungdom i Hordaland og fylkeskommunen. Vi fokuserer på eit godt samarbeid og aktiv inkludering av ungdom i politikken.

Framtidsretta

Vi ser framover og påverkar politikken i Hordaland til det beste for ungdom i framtida.

Slagkraftig

Vi kjempar hardt for at ungdom skal bli høyrd og få størst mogeleg påverknadskraft i fylkespolitikken.

DEL 2: MÅL FOR PERIODEN

Opplæring og helse

UFT meiner..

1. Gratis skuleprinsippet er svært viktig, skule og utdanning skal vere gratis.
2. Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 15 prosent.
3. Fråværsreglementet skal praktiserast likt for alle elevar ved vidaregåande skular i Hordaland. Lovleg grunn for fråvær skal vere rimeleg i samband med elevane sin kvardag.
4. God psykisk helse skal fremjast og setjast fokus på blant ungdom.
5. Det skal leggjast til rette for alternativ undervisning i den vidaregåande skulen.
6. Seksualundervisninga i den vidaregåande skule må betrast.
7. Ein skal arbeide for betre integrering på vidaregåande skular.
8. Lærelingordninga skal reflektere behovet slik at alle får moglegheit til å fullføre utdanninga.
9. Samanhengen mellom utdanning og arbeidsliv er viktig, og derfor skal elevar på yrkesfag kunne møte reelle arbeidssituasjonar.
10. Auke grensa på politisk fråvær.
11. Det skal vere fritt skuleval i Vestland fylke

Kultur, idrett og regional utvikling

UFT meiner..

1. Folkehelse er eit viktig aspekt for unge og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylkeskommunen får innspel frå ungdom sine perspektiv
2. Kulturtilbodet til ungdom skal halde fram og forbetrast.
3. Skular i fylket skal bli meir attraktive for ungdom med fylkesbibliotek og bibliotek ved vidaregåande skule.
4. Offentlege bygg skal bli lettare tilgjengeleg for utlån, særleg fleire opne idrettsfasilitetar og fleire gratis øvingslokalar for utvikling av musikkmiljøet.
5. Arrangement tilpassa ungdom skal framhevas og forbetrast.
6. Ungdom skal medverke i prosessen av utvikling av den nye regionen.

Miljø og samferdsel

UFT meiner..

1. Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.
2. Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetrast. Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.
3. Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafiksikringa for ungdom.
4. Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune.

Eigen organisasjon

UFT meiner..

1. Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK.
2. Kvar kommune i Hordaland skal ha eit medverknadsorgan for ungdom, til dømes ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre, som skal ha medverknad på sakar som vedgår ungdom og deira lokalmiljø.
3. Det skal vere eit nasjonalt medverknadsorgan for ungdom. Medverknadsorgan for ungdom skal lovfestast på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå. Dei tre nivåa skal med utgangspunkt i ungdomsrådskanalen henge saman og byggje på kvarande. Medverknadsorgana på fylkeskommunalt og nasjonalt nivå skal velje eit arbeidsutval som skal arbeide gjennom året. Retningslinjer skal utarbeidast i samarbeid med ungdom og gjennom desse organa skal ungdom ha reel innflytelse.
4. Samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre er særst viktig.
5. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.

Kvart år skal Ungdommens fylkesutval rapportere om måla for perioden med informasjon, vurdering og forslag til tiltak for neste år.

DEL 3: TILTAK

Denne delen av Ungdommens planprogram er tiltak. Den heng saman med måla for perioden (del 2), slik at alle tiltaka er underlagt eit mål. Tiltaka seier noko om kva Ungdommens fylkesutval konkret kan gjere for å oppnå måla for perioden.

OPPLÆRING OG HELSE

UFT meiner at...

1	Gratis skuleprinsippet er svært viktig. Skule og utdanning skal vere gratis
a.	UFU går imot kopi- og utskriftsavgift ved vidaregåande skular.
b.	UFU skal arbeide for at alt naudsynt skulemateriell vert dekkja av grunnstipendet.
c.	UFU skal arbeide for stønad til elevutflukter i regi av vidaregåande skular.
d.	UFU skal arbeide for betre informasjon i den vidaregåande skulen om støtteordningar, stipend og liknande.
2	Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 15 prosent.
a.	UFU skal arbeide for fleire alternative utdanningstilbod som til dømes produksjonsskular.
3	Tannhelsetenesta skal vere god og rimeleg prisa for ungdom i fylke
a.	UFU skal arbeide for at endringar i klinikkstruktur skal skje på eit grunnlag som betrar tilbodet for ungdom.
4	God psykisk helse skal fremjast og setjast fokus på blant ungdom
a.	UFU skal arbeide for at det skal gjevast fleire midlar til helsesjukepleiarordning. Det skal vere ein helsearbeidar på skulen kvar dag, heile skuledagen.
b.	UFU skal arbeide for at det skal fastsettast at alle helsesjukepleiarar skal ha minst to årlege samtalar/presentasjonar for elevar, der det vert gjennomgått tiltak som enkeltungdom kan gjere for å betre eiga helse.
c.	UFU skal prioritere arbeid for å fremje eit mangfald av identitetar, til dømes ved å delta på Bergen
d.	UFU skal arbeide aktivt for fleire miljøtiltak på alle skular, som til dømes «miljøgruppa» på Slåtthaug vidaregåande skule, og at alle Hordalandsskular er MOT-skular. Dette skal gjerast med særleg fokus på yrkesfaglege skular.
e.	UFU skal føreslå til folkehelseplanen at alle vidaregåande skular i fylket vert pålagt å utarbeide ein plan mot mobbing, i samarbeid med skulen sine elevar og mobbeombodet i Hordaland.
5	Det skal leggjast til rette for alternativ undervisning i den vidaregåande skulen
a.	UFU skal arbeide for fleksibel studietid på fleire skular enn Amalie Skram vidaregåande skule og Olsvikåsen vidaregåande skule.
b.	UFU skal arbeide for at skulane skal tilby leksehjelp for å legge til rette for elevane.

c.	UFU skal arbeide for at dei vidaregåande skulane skal legge til rette for meir fysisk aktivitet i skulekvardagen.
d.	UFU skal arbeide aktivt for å innføre teknisk allmennfag (TAF) på fleire skular i Hordaland.

6	Seksualundervisninga i den vidaregåande skule må betrast
a.	UFU skal arbeide for ei meir omfattande seksualundervisning. Den skal vere haldningsskapande, og ha fokus på inkludering, kunnskap, betre helse og ulike legningar.
b.	UFU skal arbeide for at seksualundervisninga ved alle vidaregåande skular i fylket skal gjennomførast av helsesjukepleiar eller anna helsefagleg personell.
c.	UFU skal arbeide for å betre kjennskap til organisasjonar som arbeider for å betre seksualundervisninga i skulen.
d.	UFU skal arbeide for at innhald og mengde i undervisninga skal vere tilnærma lik på alle skular.

7	Ein skal arbeide for betre integrering på vidaregåande skular
a.	UFU skal arbeide for hyppigare norskkurs for minoritetsspråklege vidaregåandeskuleelevar, slik at fleire ungdommar med flyktning- og asylbakgrunn har betre moglegheit til å byrje tidleg med utdanninga.
b.	UFU skal arbeide for at det innførast ein obligatorisk dag, på tvers av klasser og linjer, der ein arbeider for å bli betre kjent. Dette for å betre inkluderinga i skulen.
c.	UFU skal arbeide for at det vert nytta MIKS-klassar i undervisninga for å skape god integrering i skulen.

8	Lærlingordninga skal reflektere behovet, slik at alle får moglegheit til å fullføre utdanninga.
a.	Lærlingar som ikkje består sveineprøve/fagprøve skal likevel få eit individuelt utforma kompetansebevis av arbeidsgjevar for det utførte arbeidet.

9	Sambandet mellom utdanning og arbeidsliv er viktig, og derfor skal elevar på yrkesfag kunne møte reelle arbeidssituasjonar
a.	UFU skal jobbe aktivt for å innføre vekslingsmodellen for yrkesfag i fleire skular i Hordaland.

10	Det er viktig å auke lærarane si digitale kompetanse, slik at dei kan utdanne elevar som er klare til å møte eit digitalisert arbeidsliv
a.	Fleire lærarar skal få tilstrekkeleg vidareutdanning innan IKT.

11	Det skal vere fritt skuleval i Vestland fylke
a.	UFU skal arbeide for at det skal vere karakterbasert opptak (fritt skuleval) i Vestland fylke.
b.	UFU skal arbeide for at elevar ikkje skal ha urimeleg lang reiseveg til skulen.

KULTUR, IDRETT OG REGIONAL UTVIKLING

UFT meiner at...

1	Folkehelse er eit viktig aspekt for unge, og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylket får innspel frå ungdom sine perspektiv
a	UFU skal arbeide for at det vert arrangert førebyggjande opplæring mot rusmisbruk av relevante ungdomsorganisasjonar i dei vidaregåande skulene.
b	UFU skal arbeide for at alle lærarar må ha grunnkurs i fyrstehjelp, og forsvarleg kompetanse innan skadar som kan oppstå ved skulen sine linjer.
c	UFU skal føreslå til folkehelseplanen at alle vidaregåande skular bør legge til rette for prosjekt der opplæring om fysisk og psykisk helse er i fokus.
2	Kulturtilbod og andre arrangement for ungdom skal styrkast, oppretthaldast og framhevast
a.	UFU skal arbeide for fleire opne idrettsarenaer for ungdom, som til dømes «open sal»-tilbod og «Fysak».
b.	UFU skal arbeide for billegare kulturtilbod for ungdom, med rabattar på mellom anna ViilVite, teater, museum, kunstutstillingar og kino.
c.	UFU skal arbeide for å gjere bibliotekbruk attraktivt for ungdom, gjennom til dømes tilpassa opningstid og U-rom eller opphaldsstad for ungdom på biblioteka.
d.	UFU skal oppretthalde eit godt samarbeid med idrettsavdelinga for å betre idrettsaktivitetar og hendingar for ungdom.
e.	UFU skal oppretthalde samarbeidet med den kulturelle skulesekken om kulturtilbod i den vidaregåande skulen, og føreslå at produksjonen skal handle om samfunnsaktuelle tema, og at det vil vere moglegheit for å komme med respons i ettertid.
f.	UFU skal arbeide for å vidareføre og utvida tilbodet bokbåten Epos gjer, også i Vestland fylke.
g.	UFU skal arbeide for at kulturtilbodet i distrikta skal styrkast, oppretthaldast og fremjast. For eksempel ved å ha foredrag knytt til ei utstilling, eller ei form for hending som appellerer til ungdom i helgene.
3	Fylkesbiblioteket og bibliotek ved vidaregåande skular i fylket skal bli meir attraktive for ungdom
a	UFU bør arbeide for at biblioteka blir meir tilpassa ungdom, særskilt ungdom som treng ressursar som grupperom til skulearbeid.
b	UFU skal arbeide for at fylkeskommunale bibliotek skal ha høve til å tilby tenesta utstyrsbibliotek.
4	Offentlege bygg skal bli lettare tilgjengeleg for utlån, særleg fleire opne idrettsfasilitetar og fleire gratis øvingslokalar for utvikling av musikkmiljøet
a.	UFU skal arbeide for at fylkeskommunen skal gjere det lettare for ungdom å vite om og få informasjon om opne idrettsfasilitetar.
b.	UFU skal arbeide for at fylkeskommunen skal lage fleire idrettsarenaer som «Fysak».

MILJØ OG SAMFERDSEL

UFT meiner at..

1	Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom
a.	UFU skal arbeide for å sikre at prisen på ungdomskortet ikkje oveskrider 45% av prisen på periodeskyss for vaksne per måned.
b.	UFU skal arbeide for at månadskortet for born og studentar gjeldt i heile fylket.
c.	UFU skal arbeide for å innføre bruk av ungdomskort på strekningar innanfor fylket på regiontoga.
d.	UFU skal arbeide for å auke øvre aldersgrense på ungdomskortet til 25 år og senke den nedre aldersgrensa til 14 år.
e.	UFU skal, i samarbeid med skyss, jobbe fram ei haldningskampanje for å forhindre røyking og damping på busstoppa og terminalane i fylket.
f.	UFU skal arbeide for å få innført fleire betalingsautomatar for buss på fleire større busstasjonar.

2	Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetrast. Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.
a.	UFU skal be om ei orientering frå Samferdselsavdelinga om korleis avgangar er tilpassa skuletidene, og korleis korrespondansen mellom avgangar leggjast opp.
b.	UFU kan samarbeide med ungdomsråd og fylkeskommunen om utbetring av kollektivtransportavgangar i fylket.
c.	UFU skal arbeide for at nattbusstilbodet i fylket skal både betrast og oppretthaldast, særskilt i distrikta.
d.	UFU meiner at korrespondansen mellom bussar bør gjerast betre på tvers av fylkesgrenser.
e.	UFU skal arbeide for betre snøggåttavgangar frå Frekkhaug til Bergen. Båten som køyrer frå Knarvik til Bergen kan eventuelt endrast til ruta Knarvik-Frekkaug-Bergen og ha hyppigare avgangar.

3	Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafikksikringa for ungdom.
a.	UFU skal be om ei orientering frå Samferdselsavdelinga om trafikksikring for ungdom.
b.	UFU skal halde seg orientert om saker i fylkestrafikksikringsutvalet i Hordaland og fremje saker ved trong.
c.	UFU skal arbeide for trafikksikre og miljøvennlege vegar i Hordaland, samt arbeide for å redusere vedlikehaldsetterslepet på fylkesvegane.
d.	UFU skal arbeide for at det skal vere trepunktbelte på alle bussane i Hordaland.
e.	UFU skal arbeide for å gjere det meir attraktivt for ungdom i Hordaland å bruke setebelte på buss og i bil.
f.	UFU skal arbeide for at det skal verte meir attraktivt å bruke refleks.

4	Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune
a.	UFU skal kome med uttale til Klimaplanen når den rullerast kvart år.

b.	UFU skal vere ein aktiv deltakar i Klimarådet.
c.	UFU skal arbeide for meir miljøvenlege fylkeskommunale bygg, med særlig fokus på vidaregåande skular
d.	UFU skal arbeide for å redusere kjøtforbruket ved alle fylkeskommunale bygg i Hordaland, blant anna ved å innføre kjøtfri måndag.
e.	UFU skal vere aktiv pådrivar for avfallsortering på fylkeskommunale bygg, særskild vidaregåande skular.
f.	UFU skal bidra og arbeide for papir- og plastreduksjon i fylkeskommunen.
g.	UFU skal vere ein aktiv pådrivar for miljøvenlege formar for drivstoff på bussar i fylkeskommunen.
h.	UFU kan samarbeide med miljøorganisasjonar som Natur og Ungdom, Changemaker og Framtiden i våre hender.
i.	UFU skal arbeide for nedsett pris på mat nær utløpsdato i alle kantiner i Hordaland.
j.	UFU går imot store naturinngrep som følgjer av næringsverksemd i Hordaland.

EIGEN ORGANISASJON

UFT meiner at..

1	Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK
a.	UFU skal sjå til at alle føler seg velkomne til utvalet og at alle har moglegheit til å fremje si meining.
b.	UFU bør sende representantar til dei ulike partia sine gruppemøter når det er oppe saker som er aktuelle for UFU.

2	Medverknadsorgan for ungdom skal vere ei god plattform der ungdom skal ha reell innflytelse i samfunnsdebatten
a.	UFU skal hjelpe med rådgjeving og oppfølging av ungdomsråd i dei kommunane som ikkje har dette.
b.	UFU skal arbeide aktivt, saman med andre fylkeskommunale medverknadsorgan for ungdom, for å fremje saker.
c.	UFU skal vere ein aktiv pådrivar innan Arbeidsgruppe for oppretting av Nasjonalt Ungdomsråd.
d.	UFU skal fremje meir politisk samarbeid mellom og innan dei ulike medverknadsnivåa.
e.	UFU skal arbeide for eit tett samarbeid med relevante ungdomsorganisasjonar.

3	Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune
a.	UFU skal utarbeide ei betre heimeside med meir informasjon.
b.	UFU skal leggje ut minimum fire saker i månaden på Facebook eller Instagram.
c.	UFU skal utarbeide ein informasjonspakke for UFT som kan distribuerast på skular, arrangement, Fyl- keshuset, kulturmønstringa, osv.
d.	UFU skal ha minst seks saker i media i løpet av perioden.

- e. UFU skal presentere seg for politiske utval og avdelingar i HFK.
- f. UFU skal presentere seg og sakene til UFT på eit fylkesting og eit fylkesutval i løpet av perioden.
- g. UFU skal arrangere debatt for ungdom i fylket i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnarar.

4	Samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre er særst viktig
a.	UFU skal arrangere ei nettverkssamling årleg over to dagar for ungdomsråd/ungdommens kommunestyre der hovudfokuset er på samarbeid og dialog både på tvers av råda og opp mot UFU.
b.	UFU skal fremje godt samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre gjennom ei kontaktpersonordning.
c.	UFU skal ta kontakt med alle ungdomsråda i løpet av året for å ha god dialog og rådgjeving.

DEL 4: UTDJUPINGSKONTRAKT TIL UNGDOMMENS PLANPROGRAM

Formål

1.1	Ungdommens planprogram er Ungdommens fylkesting sitt øvste politiske dokument. Ungdommens planprogram inneheld sakane Ungdommens fylkesutval skal arbeide med det komande året etter at det er vedteke.
1.2	Oppstår det konflikt mellom Ungdommens planprogram og andre vedtak gjort i Ungdommens fylkesting eller Ungdommens fylkesutval, gjelder Ungdommens planprogram som Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval sin politikk. Dette er i samsvar med vedtektene til Ungdommens fylkesting.

Visjon og verdiar

2.1	Del 1 av Ungdommens planprogram skal innehalde visjon og verdiar for Ungdommens fylkesting.
2.2	Visjonen for Ungdommens fylkesting skal vere framtidsretta og vise korleis det er ynskjelig at rolla til Ungdommens fylkesting skal vere.
2.3	Verdiane til Ungdommens fylkesting skal vere gode verdiar som fortel kva som vert verdsatt av Ungdommens fylkesting. Verdiane skal beskrive sjølv kjernen i organet og korleis det skal arbeide.

Mål og tiltak

3.1	Ungdommens planprogram skal vere delt opp i fire ansvarsområder; utval for opplæring og helse, utval for kultur, idrett og regional utvikling, utval for miljø og samferdsel og eigen organisasjon.
3.2	Del 2 av Ungdommens planprogram skal innehalde mål for perioden. Dette er overordna mål over kva ungdommen i fylket ynskjer å oppnå.
3.3	Del 3 av Ungdommens planprogram skal innehalde tiltak. Denne delen heng saman med måla for perioden, slik at alle tiltaka er underlagt eit mål. Tiltaka seier noko om kva Ungdommens fylkesutval konkret kan gjere for å oppnå måla for perioden.

Reglement for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval

Vedteke på fylkestinget i Hordaland 11.06.2014

Ungdommens fylkesting skal som regionalpolitisk pådrivar og samordnar innanfor sitt ansvarsområde arbeida med overordna politikkkutforming for ungdom i Hordaland, og for Ungdommens fylkesting si eiga verksemd. Ungdommens fylkesting, og deira underorgan Ungdommens fylkesutval, skal gjera endeleg vedtak i enkeltsakar innanfor eigen organisasjon, og skal elles vera eit sjølvstendig og partipolitisk nøytralt rådgjevande organ for fylkeskommunen i sakar som vedkjem ungdom.

1. SAMANSETJING

Ungdommens fylkesting har 66 medlemmer, med to representantar frå alle kommunale ungdomsråd i fylket. Dei kommunane som ikkje har ungdomsråd vel to representantar frå kommunen.

2. OPPGÅVER

a. Ungdommens fylkesting kan innan sitt arbeidsområde:

- Gi fråsegn til forslag til økonomiplan og årsbudsjett
- Gi fråsegn til regionale planar med verknad for ungdom
- Gi fråsegn til saker som fylkeskommunale organ legg fram
- Gi råd i alle saker som gjeld levekår for ungdom knytt til fylkeskommunal verksemd
- Arbeide for å utvikle eigen organisasjon og verksemd

Ungdommens fylkesting kan på eige initiativ ta opp saker som er relatert til fylkeskommunal verksemd. Protokoll frå Ungdommens fylkesting, og det nye handlingsprogrammet, vert lagt fram for fylkestinget innan 1. juli. Ungdommens fylkesutval skal godkjennast av fylkestinget. Ungdommens fylkesting skal ikkje handsame saker som gjeld enkeltpersonar.

b. Saker der Ungdommens fylkesting har avgjerdsmynde:

- Saker som fylkeskommunale organ delegerer til Ungdommens fylkesting.
- Saker som gjeld eigen organisasjon, mellom anna, planprogram, budsjett og val av Ungdommens fylkesutval.

c. Saker der Ungdommens fylkesting gjev tilråding:

- Saker om fylkeskommunal verksemd med verknad for ungdom.
- Vedtekter for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval.

d. Fråsegner

- Ungdommens fylkesting kan gi sjølvstendige fråsegner innan sitt ansvarsområde, både til fylkeskommunale organ og eksterne organ.

3. ARBEIDSFORM

Ungdommens fylkesting har eitt møte i februar kvart år.

Ungdommens fylkesutval vert vald på Ungdommens fylkesting og består av leiar, nestleiar og 5 medlemmer, samt fem varamedlemmer. Ungdommens fylkesutval er eit utførande organ og skal jobbe med Ungdommens planprogram som vert vedteke på Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesting fastset vedtektene som styrer både Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval, vedtek budsjettet og godkjenner rekneskapet.

Ungdommens fylkesutval har møte kvar månad.

Hordaland fylkeskommune sitt ansvar er å:

- leggje fram saker som gjeld levkår for ungdom og som kan ha innverknad på desse for Ungdommens fylkesting i god tid før dei skal avgjerast
- auke kompetansen til Ungdommens fylkesting innan lokaldemokratiet
- auke kompetansen til Ungdommens fylkesting i samband med administrative og politiske prosessar.
- oppnemne ein politisk kontaktperson til Ungdommens fylkesting.

4. Sakshandsaming

For Ungdommens fylkesting gjeld reglement for sakshandsaming så langt det passar.

Vedtekter for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval

Vedteke på fylkestinget i Hordaland 13.06.2019

§ 1 Heimelsgrunnlag og formål

- 1.1 Gjennom Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal ungdom i Hordaland ha reell medverknad, kunne påverke politiske saker i fylket og auke ungdomens samfunnsengasjement. Vidare skal Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval stimulere til politiske engasjement samt få opplæring i og erfaring i demokratiske prosessar.
- 1.2 Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere eit høyrings- og rådgjevande organ for Hordaland fylkeskommune.
- 1.3 Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval kan sjølve ta opp saker dei ønskjer fremma med administrasjonen og/eller politiske organ i fylkeskommunen.

§ 2 Ungdommens fylkesting

- 2.1 Ungdommens fylkesting skal vere partipolitisk nøytralt. Representantane representerer kommunen sin og ikkje eit politisk parti.
- 2.2 Ungdommens fylkesting sine møte er opne for alle som er interessert.
- 2.3 Ungdommens fylkesting skal ha ein årsmøtefunksjon ovanfor Ungdommens fylkesutval, der Ungdommens fylkesutval rapporterer til Ungdommens fylkesting om sitt arbeid. Ungdommens fylkesting skal behandle fjorårets rekneskap, årsmelding og forslag til budsjett for kommande periode. Ungdommens fylkesting lagar eit Ungdommens planprogram for kva saker Ungdommens fylkesutval skal arbeide med det kommande året. Det er Ungdommens fylkesting som vel representantar til Ungdommens fylkesutval.
- 2.4 Ungdommens planprogram er det øvste politiske dokumentet. Formålet med, og oppbygginga av, Ungdommens planprogram er utdjupa i eit eige dokument. Oppstår det konflikt mellom Ungdommens planprogram og andre vedtak gjort i Ungdommens fylkesting eller Ungdommens fylkesutval, gjeld Ungdommens planprogram som Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval sin politikk. Utdjupingsdokumentet kan endrast ved 2/3 fleirtal på Ungdommens fylkesting.
- 2.5 Ungdommens fylkesutval har moglegheita til å gjere redaksjonelle endringar i Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval sine dokument.
- 2.6 Ungdommens fylkesutval avgjer deltakaravgifta for neste Ungdommens fylkesting.

Samansetting

- 2.7 Kvar kommune i Hordaland blir inviterte til å sende to frivillige og engasjerte representantar til Ungdommens fylkesting som delegatar. Representantane skal veljast frå ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre. I kommunar som ikkje har ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre bør kommunen sende 2 frivillige ungdommar til dømes frå elevråd eller liknande.
- 2.8 Ungdommens fylkesting skal bestå av ungdom mellom 14 og 20 år med tilknytning til fylket. Det vil seie at ein kan vere delegat frå og med det kalenderåret ein fyller 14 år, og til og med det året ein fyller 20 år.

- 2.9 Alle medlem og varamedlem av Ungdommens fylkesutval har delegatstatus. Medlem og varamedlem av Ungdommens fylkesutval representerer Ungdommens fylkesutval, og ikkje kommunen dei kjem frå.
- 2.10 Ungdommens fylkesting skal så langt som råd ha kjønnsbalanse, og det bør også rekrutterast ungdom med minoritetsbakgrunn. Kommunane blir oppfordra til å sende ein gut og ei jente.
- 2.11 Ungdommens fylkesutval kan invitere relevante organisasjonar og personar til Ungdommens fylkesting for å orientere om ein skilde sakar.

Møte

- 2.12 Ungdommens fylkesting avhaldas ein gong i året og skal arrangerast innan utgangen av februar, så lenge Ungdommens fylkesutval ikkje bestemmer noko anna.
Ein må vera delegat for å inneha tale-, forslags-, og røysterett. Ungdommar som ikkje er delegatar, men som er sende få kommunane er å rekne som observatørar. Dei stillar med talerett, men ikkje forslags- og røysterett.
Gjestar og innleiarar som er spesielt inviterte har talerett, men ikkje forslags- og røysterett.
Øvrige møtande som ikkje er invitert er å rekne som tilskodarar og har ikkje tale-, forslags- eller røysterett.
- 2.13 Dersom Ungdommens fylkesutval finn det nødvendig kan dei innkalle til ekstraordinært Ungdommens fylkesting.
- 2.14 Ungdommens fylkesutval kallar inn til Ungdommens fylkesting to månadar før Ungdommens fylkesting skal arrangerast.
- 2.15 Forslag til dagsorden, gjeldande vedtekter, gjeldande Ungdommens planprogram, forslag til nytt Ungdommens planprogram, rekneskap og årsmelding skal vere representantane i hende seinast ti dagar før Ungdommens fylkesting skal arrangerast.
- 2.16 Ungdommens fylkesutval innstiller på Ungdommens planprogram, forretningsorden, møteleiarar, protokollskrivarar, protokollunderskrivarar, redaksjonskomité og valkomité som så skal godkjennast av Ungdommens fylkesting.
- 2.17 Ungdomsråd og alle mellom 14 og 20 år i fylke kan melde inn saker til Ungdommens fylkesting. Saker skal meldast inn til Ungdommens fylkesutval seinast 5 veker før Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesutval bør m.a. bruke media for å nå ut til ungdomane i fylket.
- 2.18 Vedtak blir gjort med simpelt fleirtal, med unntak av endringsforslag til vedtektene – da det blir gjort med 2/3 fleirtal. Ved stemmelikskap blir saka teken opp til omvotering, ved framleis stemmelikskap gjer leiaren av Ungdommens fylkesutval si røyst utslaget. Ungdommens fylkesting er vedtaksført når meir enn halvparten av medlemane er tilstade.
- 2.19 På Ungdommens fylkesting bør det vere politisk og administrativ representasjon frå Hordaland fylkeskommune.
- 2.20 Dersom deltakarar bryt vedtektene til Ungdommens fylkesting, eller køyrereglane vedtekne på Ungdommens fylkesting, kan dei bli heimsende etter vedtak i kontrollkomiteen.

Komitear

- 2.21 Ungdommens fylkesting vel ein valkomité på minimum tre personar etter innstilling frå Ungdommens fylkesutval. Desse kan veljast mellom avtroppande medlem av Ungdommens fylkesutval, representantar frå Ungdommens fylkesting som ikkje stiller til val, nokon som har særskild erfaring med arbeid i ein valkomité, ein person frå administrasjonen eller ein av dei politisk valde utsendingane frå fylkeskommunen. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal ha minst halvparten av medlemane. Valkomiteen skal innstille på medlem til Ungdommens

fylkesutval og kontrollkomiteen. Valkomiteen kan ikkje innstille på sine egne medlem i nokre av posisjonane.

- 2.22 Ungdommens fylkesting vel redaksjonskomité på minimum tre personar etter innstilling frå Ungdommens fylkesutval. Medlemane vert valt blant deltakarane på Ungdommens fylkesting. Komiteen har i oppgåve å innstille på kva saker som skal realitetsbehandlast, samt setje opp rekkefølga til røystinga. Redaksjonskomiteen si innstilling til om saker skal realitetsbehandlas kan endrast om 1/3 røystar for endringa. Redaksjonskomiteen kan gjere mindre redaksjonelle endringar så lenge dette ikkje endrar innhaldet, dei skal også tilby forslagsstillarane hjelp med å finne eventuelle betre formuleringar.

Redaksjonskomiteen kan skrive egne forslag med same intensjon som forslag innsendt av delegatar, men i første rekkje bør redaksjonskomiteen ha ein god dialog med forslagsstillar.

- 2.23 Ungdommens fylkesting vel kontrollkomité. Kontrollkomiteen skal ha ein kontrollerande funksjon ovanfor Ungdommens fylkesutval og Ungdommens fylkesting. -Kontrollkomiteen skal sjå til at arbeidet skjer innanfor den ramma som er sett av vedtekne dokument på Ungdommens fylkesting. Komiteen skal bestå av tre medlem, fortrinnsvis eit avtroppande medlem av Ungdommens fylkesutval. Kontrollkomiteen har tale- og forslagsrett på Ungdommens fylkesutval, og Ungdommens fylkesting, sine møte.
- 2.24 Kontrollkomiteen er plikta til å ta opp saka på Ungdommens fylkesting dersom det oppstår tvil om korleis Ungdommens planprogram eller vedtekter skal forståast. Fram til Ungdommens fylkesting har behandla saka er det kontrollkomiteen si tolking som gjeld.
- 2.25 Ungdommens fylkesting kan setje ned andre komitear med andre mandat.

§ 3 Ungdommens fylkesutval

- 3.1 Ungdommens fylkesutval er Ungdommens fylkesting sitt arbeidande organ og skal følgje opp vedtak gjort i Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesutval har innstillingsrett ved Ungdommens fylkesting. I tillegg skal Ungdommens fylkesutval vere eit bindeledd mellom ungdom og Hordaland fylkeskommune.
- 3.2 Ungdommens fylkesutval skal drive aktiv lobbyverksemd overfor politiske styresmakter.
- 3.3 Ungdommens fylkesutval skal arrangere Ungdommens fylkesting og fremje Ungdommens fylkesutval og Ungdommens fylkesting i media.
- 3.4 For arbeid og deltaking i Ungdommens fylkesutval skal det på slutten av valperioden utstedes attest for det arbeidet ein enkeltperson har gjort i UFU. Denne attesten skal utskrivast av fylkesadministrasjonen og skal virke som stadfesting på personen sin deltaking i UFU, og skal innehalde informasjon om kor mange valperiodar representanten har vore i UFU. Attesten skal også gi ein stadfesting av eventuelle verv representanten har halde.

Kontakt med kommunale ungdomsråd

- 3.5 Ungdommens fylkesutval skal ha jamleg og god kontakt med lokale ungdomsråd/ungdommens kommunestyre. Ungdommens fylkesutval skal halde ungdomsråda oppdatert om aktuelle ungdomssaker i fylket og hjelpe ungdomsråd i vanskelige saker, ved oppstart og i eventuelle nedturar.

Samansetting

- 3.6 Ungdommens fylkesting vel sju medlem til Ungdommens fylkesutval, det blir i tillegg valt fem varamedlem. Medlemane av Ungdommens fylkesutval skal veljast frå delegatane på Ungdommens fylkesting. Ungdommens fylkesutval skal bestå av ungdom mellom 14 og 20 år som har tilknytning til fylket i den aktuelle valperioden. Ein person som fyller 21 år det året Ungdommens fylkesting vert halde kan dermed ikkje stille til val. Ein person som fyller 20 år kan ikkje bli vald til eit toårig verv.

- 3.7 Kwart år blir tre styremedlem valt for eitt år og to medlem for to år, på denne måten vil det alltid vere sju medlem. Vara blir valde for eitt år og rangeringa blir gjort på Ungdommens fylkesting. På Ungdommens fylkesting blir det kvart år vald leiar og nestleiar for Ungdommens fylkesutval, desse verva går over eitt år sjølv om vedkommande er vald for to år. I ekstraordinære høve kan Ungdommens fylkesutval konstituere ny leiar og nestleiar frå faste medlemmer av Ungdommens fylkesutval.
- 3.8 Alle medlem i Ungdommens fylkesutval blir valde ved personval på Ungdommens fylkesting. Det vil sei at ein ikkje kan veljast i blokk.
- 3.9 Det skal vere ei balansert samansetjing frå by og distrikt. Valkomiteen skal også ta omsyn til geografisk spreiring, alder, eigenskapar og kontinuitet når dei legg fram innstillinga si. Kjønnbalansen skal vere i høve til likestillingslova som seier at i utval med seks til åtte medlemmer skal kvar kjønn vere representert med minst tre, og når det gjeld dei fem varamedlemene skal kvart kjønn vere representert med to. Ungdommens fylkesutval skal vere partipolitisk nøytralt.
- 3.10 Ungdommens fylkesutval fordelar mellom sine medlemmer ansvar for intern koordinering av si saksbehandling opp mot fylkeskommunen sine ulike avdelingar og politiske utval.
- 3.11 Ungdommens fylkesutval kan sette ned komitear ved behov.
- 3.12 Ved fråfall frå eit fast medlem av Ungdommens fylkesutval blir fyrst vara nummer 1 spurt om å stille, om ikkje vedkommande kan stille blir nummer 2 spurt osv.

Møte

- 3.13 Ungdommens fylkesutval fastset sjølv møteplan.
- 3.14 Leiar er ansvarlig for at det blir kalla inn til møter, at det blir laga sakliste og at møtebok blir skriven.
- 3.15 Vedtak blir gjort med simpelt fleirtal i Ungdommens fylkesutval. Ved stemmelikskap gjer møtestyraren si røyst utslaget. Det må vere minst fire medlem til stades for at Ungdommens fylkesutval vert vedtaksfør.
- 3.16 Møte i Ungdommens fylkesutval er opne for alle som er interessert.

§ 5 Endring av vedtekter

- 5.1 Fylkestinget i Hordaland har mynde til å endre vedtektene for Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval. Vedtektene kan likevel berre endrast etter forslag frå Ungdommens Fylkesting. Forslag til vedtektsendring vert vedteke ved 2/3 fleirtal.

